

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

ספרים

דעת דורות

מאת דב רוזמן
בהוצאת פלדהיים

מארז המציג את סדר הדורות והאירועים מבריאת העולם ועד ימינו. לצד הספר מוגש אוגדן מפות להמחשה. 02-6513947.

פרופ' גרין, שלום וברכה

מאת הפרופ' וולוול גרין
בהוצאת בית חב"ד באר-שבוע

הפרופ' גרין, מומחה לאפידמיולוגיה, ניהל התכתבות מרתקת ומעמיקה עם הרבי מליובאוויטש. כאן מוגשת ההתכתבות עם הרקע למכתבים ולסוגיות שנידונו בהם. 256 עמ'. טל' 1-700-704120.

באתי לגני אחותי כלה

מאת נדב כהן
בהוצאת אשכילה

חמישה מאמרי חסידות של הרבי מליובאוויטש, המבארים את מאמר 'באתי לגני' של אדמו"ר הרי"צ, לצד ביאור בשפה בהירה וברורה. 216 עמ'. טל' 03-9600770.

על אם הדרך

מאת ירוחם לנדסמן
בהוצאת מייזליק

סדרה חדשה של סיפורים חסידיים, מדורות שעברו ומדורנו, בניחווח המיוחד של הסופר החסידי. 394 עמ'. טל' 077-0410911.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
4:46	5:19	5:41	4:58
5:49	6:22	6:35	5:56

294 בתי חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

כמו בבחירות, אבל להפך

במקום לחפש את מגרעותיו של הזולת ואת נקודות התורפה שלו, לחפש את צדדיו החיוביים ואת נקודות האור שלו

הבחירות מאחורינו. עכשיו צריך לחפש את האחדות (צילום: בלינקו)

הידברות אמיתית בין חלקי הציבור, מתוך כבוד הדדי והבנת צרכיו, ערכיו, מצוקותיו וחרדותיו של כל אחד ואחד מהצדדים.

כבר הוכח כי כאשר הייתה כוונה כנה לחפש פתרונות, הם נמצאו. כשהיה רצון להבין את הזולת, צמחה הבנה הדדית נפלאה. עימותים וכיפופי ידיים לא יביאו שום תועלת. הם רק יגביהו את חומות העוינות והשנאה ויגרמו להתקפות של כל צד בתוך עצמו.

הגלגל מסתובב

הזהות היהודית יקרה לרובו הגדול של העם. גם צורכי הביטחון והכלכלה מובנים לכול. השאלה כיצד לשלב את הצרכים ואת הערכים צריכה להידון ברצינות, בלי תופי מלחמה ובלי לפזול כל הזמן לעבר הרווח הפוליטי. עד הבחירות הבאות יש זמן רב, ועכשיו צריך לפעול בענייניות ומתוך שאיפה להושיט יד איש אל רעהו.

נבחרי הציבור שמייצגים את שומרי התורה והמצוות לגוניהם צריכים לשלב ידיים ולפעול כגוש אחד. לפעמים נדמה למישהו שבנקודת זמן כלשהי הוא יכול להרוויח משהו אם יתבדל מאחיו, אבל לבסוף הוא ישלם את המחיר. הגלגל מסתובב, ויבוא רגע שבו יזדקק לעזרת חבריו. כבר ראינו את כל זה בשנים האחרונות.

ממשלה חדשה ונבחרו ציבור חדשים מביאים עמם תקווה לדברמה חדש וטוב יותר. הבה נתפלל לבורא העולם כי ישלח ברכה במעשי ידיהם, לטובת כולנו ולטובת עם ישראל כולו.

מערכת הבחירות כבר מאחורינו. יש השמחים על תוצאותיה ויש המצטערים. יש מנצחים ויש מובסים. אבל טוב שהמלחמה הזאת כבר נסתיימה, ואיתה ההתקפות האישיות, ההשמצות וחיפוש המגרעות שבזולת.

עכשיו נסתיימה תקופת הסמאות ומתחילה ההתמודדות האמיתית עם האתגרים העומדים לפנינו, והם גדולים ומורכבים. אנו מוקפים אויבים החושבים ומדברים על השמדתנו (היז'לא-תהיה). בלב ארצנו קמה ישות עוינת, השואפת לרשת את הארץ ולבוא במקומנו, ולצערנו היא מתקדמת אטי-אטי לעבר יעדיה המסוכנים.

בתוך העם נוצר שסע עמוק. במקום להתאחד נוכח הסכנות, במקום לעמוד איתנים ומלוכדים על שמירת הנכסים החיוניים לנו כליכך, אנו עסוקים במאבקים פנימיים, המחלישים מאוד את יכולת עמידתנו. הקיטוב הפנימי קורע את החברה לגזרים, ואנו יודעים היטב מה קרה במהלך ההיסטוריה לעמים שהתפוררו מבפנים.

ריפוי פצעי העם

עכשיו צריך לעשות היפוך-כיוון. להשתמש בדיוק באותה טכניקה ששימשה את המפלגות במערכת הבחירות, אבל בכיוון ההפוך. במקום לחפש את מגרעותיו של הזולת ואת נקודות התורפה שלו, לחפש את צדדיו החיוביים ואת נקודות האור שלו.

באותו להט שבו עסקו המפלגות במתקפות הדדיות הן נדרשות עכשיו לחפש את הדרך המאחדת ולהדגיש את המכנה המשותף. זו השעה לדחוק את הקיצונים ומלבי השנאה למקומם הראוי, בשולי החברה, ואילו הכוחות שטובת העם לנגד עיניהם צריכים לחתור לקירוב הלבבות ולריפוי פצעי העם.

אנו רוצים להאמין כי גם המפלגות שבחרו לנהל מסע תעמולה של שיסוי ציבור אחד כנגד רעהו יבינו כי מערכת הבחירות נסתיימה, וכעת המבחן האמיתי הוא בחיפוש פתרונות אמיתיים ולא בהפרחת סמאות. כעת צריכה להיפתח

עקרונות זהים בשבת ובמנו

מעלת השבת

גם השבת, כמו המנו, מלמדת את האדם שהטבע אינו אלא כלי בידי הבורא. כשהאדם בטוח בקב"ה שיפרע את ההלוואה שנטל בעבור צורכי השבת, אף אם אינו רואה בדרך הטבע כיצד יקרה הדבר, הוא לומד שגם כשהוא עוסק בעסקי הפרנסה בששת ימי החול, השפע האמיתי בא מאת הקב"ה, והוא מקור הפרנסה.

אך גם הפעולה הנדרשת מצד האדם, כמו ללוות את צורכי השבת, היא אך ורק קודם השבת, ואילו בשבת עצמה אין שום התעסקות בהשגת צרכיו של האדם. בשבת האדם צריך לחוש כאילו "כל מלאכתו עשויה", ולכן אסור לו אפילו "להרהר כלל בעסקיו". בשבת היהודי מתעלה למדרגה גבוהה אף מזו שבה נדרשת פעולה וקבלה של השפע, כי ביום השבת מאיר גם למטה האור האלוקי כפי שהוא למעלה.

(לקוטי שיחות כרך טז, עמ' 173)

המנו נשא עמו מסר חשוב לעם ישראל: גם בחיי המעשה, כאשר האדם נדרש לעמול להשגת פרנסתו, עליו לזכור שהכלים הטבעיים שבאמצעותם ניתנת הפרנסה אינם אלא לבוש לברכה האלוקית, אך בפנימיות הדברים הפרנסה היא 'לחם מן השמים', כי הכול ניתן מאת הקב"ה.

לבטוח ולפעול

אותם עקרונות מצויים גם ביום השבת. השבת מלמדת את ערך הביטחון בה', כמו שאמרנו חז"ל שהקב"ה אומר לישראל: "לוי עלי... והאמינו בי ואני פורע". האדם נדרש לבטוח בה' שיספק לו את צורכי השבת, והוא רשאי ללוות כסף לשם כך מתוך אמונה שהקב"ה יפרע את החוב.

עם זה נדרשת פעולה מצד האדם - הוא צריך ללכת וללוות את הכסף. יתרה מזו, ההיתר ללוות מתוך הסתמכות שהקב"ה יפרע הוא רק אם יש לאדם חפצים שאותם יוכל למשכן עד פירעון ההלוואה. אם אין לו חפצי ערך משלו - "לא ילווה ושהקב"ה יפרע".

הפעם הראשונה שבה נצטוו בני ישראל על שמירת השבת היא בפרשתנו, בעניין ירידת המנו. מכאן שיש קשר מיוחד בין המנו ובין השבת, שהלוא כל דבר בתורה הוא בתכלית הדיוק.

זיקה זו עולה גם מדברי רבי סעדיה גאון, שאם אין יודעים איזו פרשה קוראים בשבת, יש לקרוא את פרשת המנו. כמוכך נאמר בוזהר שהברכה על ירידת המנו בששת ימי השבוע הייתה בשבת, אף שבפועל לא ירד מן השבת. וכך נאמר גם במדרש שהקב"ה בירך את יום השבת - "בירכו במנו". כל אלה מעידים על הקשר בין השבת ובין המנו.

יסודות באמונה

ירידת המנו חיזקה כמה וכמה יסודות באמונה. היותו של המנו 'לחם מן השמים' המחיש שהכול ניתן מהקב"ה ושהאדם נדרש להישען לחלוטין על בורא העולם ומנהיגו. עם זה המנו לימד שהאדם אינו רשאי לשבת בחיבוק ידיים, אלא נדרשת פעולה מסויימת מצידו - לצאת וללקט את המנו.

אמרת השבוע

החושך מבליט את האור

האדמו"ר בעל 'חקל יצחק' מספינקא ישב עם חסידיו בשולחן ט"ו בשבט, ודיבר במעלת היום. הוא נטל פרי ועמד לברך עליו 'שהחיינו'. באותו רגע נשמע קול שמשות מתנפצות, רסיסי זכוכית כיסו את הרבי, ועל השולחן נחתו שתי אבנים, שיודו אל תוך בית המדרש בידי פרחי הגויים.

שמחת היום הושבתה, ובלב החסידים הרבים עלתה מחשבה: וכי אפשר לברך 'שהחיינו' על זמן כזה, שבו חוצפת הגויים עוברת כל גבול?

הניח הצדיק את הפרי שבידו על השולחן ואמר: "ט"ו בשבט מזכיר לנו את חביבותה של ארץ ישראל, והקב"ה רוצה להבליט עוד יותר את מעלתה של ארץ ישראל, כשהוא ממחיש לפנינו את מהותה של הגולה המקוללת. דווקא החושך מדגיש את האור". הרים הצדיק מחדש את הפרי ובירך בכוונה גדולה: "שהחיינו... לזמן הזה".

פתגם חסידי

"מי שמקפיד לחשוב רק מחשבות משמחות, נזהר מלדבר דיבורי עצבות ומרה שחורה, ומתנהג כאילו הוא שמח - סופו להיות שמח באמת" (הצמח צדק)

מן | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

דרשו ממשות

"ויאמר משה בתת ה' לכם בערב בשר לאכול ולחם בבוקר לשבוע" (שמות טז, ח). למה התרעמו ישראל ושאלו בשר ולחם, והלוא במנו טעם כל אחד ואחד את טעם המאכל שהתאוה לו? אלא שבני ישראל לא רצו להסתפק בטעם בלבד ודרשו ממשות.

(רבי מנחם מנדל מקוצק)

חיים במדבר

"ובני ישראל אכלו את המנו ארבעים שנה, עד בואם אל ארץ נושבת" (שמות טז, לה). במדבר התקיימו בני ישראל בזכות שלושה דברים: מן - בזכות משה, מים - בזכות מרים, ענני הכבוד - בזכות אהרון. אבל עם כניסתם לארץ ישראל נדרשו לחיות בזכות עצמם, מיגיע כפיהם.

(רבי מרדכי יפה)

ניסיון העושר

"הגני ממטיר לכם לחם מן השמים... למען אנסנו הילך בתורת" (שמות טז, ד). כשהעני הוא ירא שמים אין בכך כל רבותא; כל העניים מטבעם יראים שמים הם. הניסיון האמיתי יהיה בשעה ש"הגני ממטיר לכם לחם מן השמים". רק אז אוכל לדעת אם אמנם אתם יראי ה' באמת.

(רבי חנוך מאלכסנדר)

לחם או עוגות

"הגני ממטיר לכם לחם מן השמים" (שמות טז, ד). המנו מכונה בתורה "לחם", "עוגות", וגם נאמר עליו "וטחנו". הא כיצד? לצדיקים הוא לחם, לבינונים עוגות, ואילו הרשעים טחנו בריחים.

(יומא עה, א)

אין פסולת

על המנו אמרו חז"ל (יומא עה, ב) שהיה נבלע באיברים ולא הייתה בו פסולת. במשמעות הרוחנית הכוונה היא שלא הייתה במנו שום תערובת של רע.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

שפע שכולו טוב

גם כיום יכולה להיות השפעה מעין זו, וזאת על ידי מצוות הצדקה, שהיא מצווה שאין לה גבול, ואדם אוכל פירותיה בעולם הזה. בעקבות עשיית הצדקה ניתנת לאדם השפעה אלוקית, השפעה שכולה טוב בגשם וברוח.

(ספר המאמרים תש"ט)

קטנות אמונה

"ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו" (שמות טז, ד). כל מי שיש לו מה לאכול היום ואומר: מה אוכל למחר? - הרי זה מקטני אמונה.

(מדרש תנחומא)

אתרוג בט"ו בשבט

אווירה חגיגית מורגשת בשוקי ירושלים לקראת ט"ו בשבט. דוכנים עמוסים פירות צבעוניים נראים בכל פינה, ותושבי העיר קונים בשמחה, מתוך חיבת ארץ ישראל, כדי לתת שבח והודיה לקב"ה על טובו ושפעו.

בבית מדרשו של רבי שלמה מזוועהיל, בשכונת בית ישראל בירושלים, נערכת סעודה חגיגית לרגל היום. על שולחנו מועמסות זו אחר זו קערות וסלסילות מלאות מיני פירות מרהיבי עין, בצבעים מגוונים, ואף ריבת אתרוגים משובחת שהוכנה בידי אשת אחד החסידים.

האדמו"ר מתיישב על מקומו ומתחיל להתבונן בפירות. השאלה באיזה פרי לבחור לברכת 'בורא פרי העץ' היא עניין הלכתי מרתק, ואכן, לאחר הרפור קל הרבי בוחר פרי, מברך עליו בכוונה רבה וטועם. לאחר מכן הוא מחלק את הפירות בין הנוכחים.

בתוך כך נכנס לבית המדרש ילד חביב כבן עשר. הנער מוכר לנוכחים, בהיותו מתגורר בסביבה ומבקר תכופות בבית המדרש, ונהנה לצפות באירועים המתרחשים בו, כמו ה'טיש' המסורתי של האדמו"ר.

הצדיק מסמן לילד להתקרב. נרגש פוסע הילד אליו והרבי שואל אותו: "ריבת אתרוג כבר טעמת?".

הילד משיב בשלילה, והרבי מגיש לו כף מריבת האתרוגים ומורה לו לברך ולטעום. לאחר שהילד טועם אומר לו הצדיק: "היודע אתה כי סגולה גדולה היא לאכול אתרוגים בט"ו בשבט? – בראש השנה לאילנות נידונים הפירות ונידון גם האתרוג שיזכה להשיג כל אחד ואחד. לכן אנו מתפללים היום על האתרוג של חג הסוכות הבא עלינו לטובה, שיהיה יפה ומהודר".

הילד חוזר למקומו, ובחלוף ט"ו בשבט הוא שוכח את הדברים לגמרי.

חודש תשרי מגיע, ועמו שוק ארבעת המינים, עם כל המולתו ותכולתו. גם כאן סובבים נערי ירושלים בין הדוכנים ועוקבים אחר הנעשה. הם צופים בסוחרים המכריזים בקולי קולות על סחורתם, וביהודים מדקדקים במצוות הבודקים בעין בוחנת את ארבעת המינים, שיהיו בתכלית ההידור.

באותה שנה מתמלא הילד האמור ברצון עז לאתרוג מהודר ויפהפה משלו. בשנים הקודמות בירך על ארבעת המינים של אביו. הוא יודע

זלמן ושואל: "כן, מה רצונך?". משיב הילד: "אתרוג מהודר אני רוצה!".

"וכמה יש לך?", מוסיף המוכר לשאול. הילד פותח את ידו, ונותן למוכר לספור את המטבעות שבידו.

מביט בו ר' שלמה בסלחנות ואומר: "טוב, גש לקצה החנות, שם תמצא אתרוג בשבילך. בשום אופן אל תחטט בארגזים אחרים שבחנות, שמעת?". הילד מהנהן בראשו בחיוב, וניגש אל המקום שאליו הפנה אותו בעל החנות.

מרים הילד אתרוג אחד, מביט בו ומחזירו למקומו. מרים אתרוג שני, וגם בו הוא מוצא פגמים. כך הוא מחפש בין האתרוגים, ופתאום הוא מעלה ממעמקי הארגז אתרוג יפה ומהודר ששובה את ליבו. ככל שהוא מסובב אותו ומביט בו אין הוא מוצא בו שום פגם. זה אתרוג מושלם בכל המובנים, הן בצבעו היפה, הן בגידולו הנאה, וגם פיטם מפואר לו.

בהתרגשות רבה הוא מציג את האתרוג לר' זלמן. ר' זלמן מביט באתרוג ומתחיל לגעור בילד: "הלוא אמרתי לך לא לגעת בארגזים אחרים. וכי חשבת שאמכור לך אתרוג שכזה בכמה פרוטות?! מחירו של אתרוג זה הוא פי מאתיים מהסכום שבידך".

הילד מנסה להצטדק ולהסביר שמצא את האתרוג בארגזים שאליהם המוכר שלח אותו, וכי לא נגע בארגז אחר; אך בעל החנות ממאן להאמין לו.

למזלו של הילד מתערבים בשלב הזה לקוחות השוהים בחנות. הללו נהנו להביט בילד הצעיר הבורר לעצמו אתרוג. עכשיו הם מעידים באוזני ר' שלמה כי צודקים דברי הילד.

רגשי חרטה ממלאים את המוכר על שחשד לשווא בילד. הוא גם רואה בכך את יד ההשגחה, ולכן הוא פונה אל הילד בחיוך סלחני ואומר: "נראה שמון השמים רצו לזכותך השנה באתרוג מהודר, ומכיוון שהגיע לידך בדרך כשרה, הרי הוא שלך. זכית בו".

מאושר כולו מקבל הילד לידי את האתרוג, עטוף וארוז כראוי, ולעיני הלקוחות השמחים בשמחתו הוא יוצא מן החנות בריצה, להראות את האתרוג לאביו ולספר לו את אשר אירע.

רק בהגיעו הביתה, ולאחר שנרגע מעט, הוא נזכר פתאום במה שאירע בט"ו בשבט אשתקד, ובמילותיו של הצדיק מזוועהיל, כי אכילת ריבת האתרוג בט"ו בשבט והתפילה על האתרוג סגולה הן לאתרוג נאה ומהודר בחג הסוכות. הוא מספר זאת לאביו ודמעות עומדות בעיני שניהם.

אינו מאפשר לו לממן אתרוג מהודר בעבור בנו, אך הוא מוציא מכיסו כמה מטבעות ונותנם לילד, בתקווה שיצליח למצוא אתרוג בכסף הזה.

הילד מודה בחום לאביו ורוץ בהתרגשות לעבר חנות האתרוגים הידועה של ר' זלמן זוננפלד. כשהוא מתייצב בין הלקוחות גוחן אליו ר'

שפרנסת אביו דחוקה ביותר, ואך בקושי הוא יכול לקנות לעצמו את ארבעת מינים, אולם החשק הגדול שהתעורר בליבו גובר והולך, ולבסוף הוא מגלה לאביו את מבוקשו.

שומע האב את דברי הילד, וליבו מתרונן לנוכח חיבת המצווה הממלאה את לב הילד. מצבו הכלכלי

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

ישירו מחדש

בשירה ששרו משה ובני ישראל אחרי קריעת ים־סוף רמוזה השירה שנישיר בזמן הגאולה. וכך נאמר בגמרא (סנהדרין צא,ב): "אמר רבי מאיר, מניין לתחיית המתים מן התורה? שנאמר 'אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה'. שר לא נאמר, אלא 'ישיר', מכאן לתחיית המתים מן התורה. כיצא בדבר אתה אומר (יהושע ח) 'אז יבנה יהושע מזבח לה', בנה לא נאמר אלא 'יבנה', מכאן לתחיית המתים מן התורה".

שואל הרבי מליובאוויטש (שבת פרשת בשלח תשל"א): מה העניין שכאשר משה רבנו יקום בתחיית המתים, ישיר מחדש את השירה ששר בשעת קריעת ים־סוף? מה שייכותה של שירה זו לעתיד לבוא, זלמן שבו יחיו המתים?

משה ויהושע ישירו

מסביר הרבי, שהקשר בין השירה ששרו בשעת קריעת ים־סוף לבין הזמן של תחיית המתים מובן בפשטות: יציאת מצרים היא עניין צפוי, שהרי אפילו בבוא הגאולה יסיפו להזכיר את יציאת מצרים, כפי שנאמר במשנה (סוף פרק א בברכות) "כל (ימי חייו) להביא לימות המשיח", שאפילו כאשר המשיח יבוא יסיפו להזכיר את יציאת מצרים, וממילא יאמר משה רבנו את השירה שאמרו ישראל בעת יציאתם ממצרים.

דבר זה מובן אף בפשטות הכתובים: ה'בן חמש למקרא' למד כבר בפרשת בא את הפסוק "זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים", שיש לזכור את יציאת מצרים; והפירוש הפשוט בזה הוא, שיש לזכור זאת תמיד. ומכיוון שהזכירה של יציאת מצרים היא עניין צפוי, מובן שגם אז יאמר משה את השירה כפי שאמרה בשעת קריעת ים־סוף.

אבל עדיין קשה הראיה שמביאים מ"אז ידבר יהושע", שנאמר בנוגע לנס של "שמש בגבעון דום". מה הקשר בין הגאולה העתידה ובין הנס שאירע בעת הכניסה לארץ־ישראל? וכמו־כן בנוגע ל"אז ישיר ישראל, עלי באר ענו לה": אמנם היה שם נס גדול, אבל אין לזה לכאורה שייכות לתחיית המתים!

גם שאלות אלה מתבארות בפשטות: מיד אחרי הפסוק "אז ידבר יהושע... שמש בגבעון דום" נאמר שנס זה הוא נס יוצא מן הכלל, "ולא היה כיום ההוא לפניו ולאחריו". שמעולם לא היה נס כזה, ושוב לא יתרחש עוד נס כזה. מזה מובן שאותו הנס הוא דבר צפוי, שיזכרו אותו תמיד, מכיוון ששוב לא יהיה נס שכזה, אפילו בעת הגאולה וביאת המשיח.

ואם־כן, כאשר תהיה תחיית המתים ויהושע יקום, ויראו אז את כל הניסים שיתרחשו לעתיד לבוא – הרי זה יעורר אותו ויזכיר לו את הנס "שמש בגבעון דום", שקרה בעת המלחמה בכניסה לארץ־ישראל בפעם הראשונה, ולכן יהיה "אז ידבר יהושע", שבתחיית המתים ידבר יהושע על הנס של שמש בגבעון דום.

שיר חדש

כך גם באשר ל"אז ישיר ישראל את השירה הזאת, עלי באר ענו לה", שזה גם־כן עניין צפוי שיזכרו אותו תמיד. רש"י מפרש (חוקת כא,ב) שבארה של מרים "נגנזה בימה של טבריה, והעומד על השימון מביט ורואה כמין כברה בים, והיא הבאר". מזה מובן שתמיד יזכרו את נס הבאר, כי כאשר יסתכלו – בעת עמידה על השימון – בימה של טבריה יראו את הבאר כמין כברה בים, וממילא אפילו לעתיד לבוא, בשעת תחיית המתים, יזכרו את הנס שהתרחש בבאר, ויתקיים "אז ישיר ישראל", שיאמרו מחדש את השירה "עלי באר ענו לה".

חז"ל אומרים (ילקוט שמעוני יחזקאל רמז שפג) שביציאה ממצרים "אמרו שירה נקבה, 'אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר; אבל לעתיד לבוא... אומרים שירה בלשון זכר: 'שירו לה' שיר חדש תהילתו בקהל חסידים".

מצוות התלויות בארץ, כאן ועכשיו

הקציר ועד האפייה, בשילוב סדנה מיוחדת, המפרטת כל מצווה. אחרי מצוות לקט, שכחה ופאה, עורכים קציר, לוקחים את החיטה ושמים אותה בגורן, ואז מפרידים את הגרגירים מהגבעולים, באמצעות כלים עתיקים. אחרי כל התהליך טוחנים את הגרגירים בריחיים, ומסיימים באפיית פיתות בטאבון".

"עכשיו נקיים את מצוות לקט ולאחר מכן את שכחה ופאה", מכריז הרב רונן זר באוזני קבוצה של כמה מאות בני אדם. כולם דרוכים לדבריו, להוטים לקיים את המצוות הנדירות. שלב אחר שלב הרב זר עובר איתם על כל המצוות האלה, כמו ראשית הגז, לקט, שכחה, פאה, תרומות ומעשרות. ספק רב אם היו זוכים לקיים את המצוות האלה לולא היוזמה הברוכה.

"היוזמה נולדה מתוך לימוד בכלול בבית א"ל", מספר הרב זר (47). "כתוב בהרבה ספרים שאדם צריך להשתדל ולרדוף אחרי תרי"ג המצוות. חשבתי ליזום מסגרת שבה יוכלו המוני בית ישראל לקיים את המצוות התלויות בארץ".

מצוות פטר חמור

מצווה גורת מצווה. הוא החל לזיזם טקס 'פדיון פטר חמור'. "פנו אליי מפניתי והציעו לערוך את הטקס בחמור שברשותם. פרסמנו כמה מודעות, והוצפנו בפניות", הוא מספר.

איך משתתפים רבים כליכך יכולים להשתתף במצווה אחת? "למעשה כל מי שנרשם מצטרף לחווה כשותף, באמצעות חתימה על טופס מיוחד שיש בו 'קניין'. מובן שהכול נעשה בהדרכת רבנים. למעלה מאלף איש כבר נרשמו לטקס, השלישי עד כה, שנערך ביום חמישי האחרון".

חזרה לימי קדם

הוא קיבל אישור מוועד היישוב בית א"ל ליישם את המיזם על קרקע חקלאית השייכת ליישוב. בשלב הבא פנה אל גדולי הדור. "התייעצנו איתם על כל פרטי המצוות", הוא אומר. "אט-אט הרעיון קרם עור וגידים. לפני ארבע שנים יצאנו לדרך". הקרקע בבית א"ל סיפקה מענה חלקי. הרב זר פנה אל חברו, המגדל גפנים. "יש בגפן מצוות ייחודיות, כמו עוללות ופֶרֶט", הוא מסביר. ההיענות הייתה מפתיעה, וקרוב למאה איש הצטרפו לקבוצה הראשונה.

"זה יום חווייתי לכל המשפחה", מפרט הרב זר. "הקבוצה משתתפת בכל התהליכים, משלב

פדיון 'שבויים'

העיסוק במצוות האלה מזמן לרב זר סיפורים מוזרים ומשעשעים כאחד. "היה לי חמור בחצר שאותו רצינו לפדות, הדבר התעכב פעם אחר פעם, ופתאום, שבוע לפני קיום המצווה, החמור נעלם. התברר שמישהו ביישוב ראה את החמור

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פינת ההלכה

'שירת הים' בתפילה

שאלה: למה נהוג לקרוא את שירת הים בתפילת שחרית בכל יום?

תשובה: בסיום 'פסוקי דזמרה' נהוג (לפחות מתקופת הגאונים) להוסיף את 'ויברך דוד' (מספר דברי הימים), ואת 'ויברכו שם כבודך' (מספר נחמיה), ולבסוף את שירת הים (שמות יד, ל"ט, ט"ז). הסיבה היא שכל אותם ט"ו לשונות של שבח הסודרים בברכת 'שתבח', שהיא הברכה שלאחר 'פסוקי דזמרה', דרשו אותם חז"ל מתוך שירת הים ומתוך הפסוקים של 'ויברך דוד' (על-פי הרמב"ם, ספר האשכול ועוד, נאמרת השירה אחרי ברכת 'שתבח').

בזוהר נאמר שכל האומר את שירת הים בכל יום ומכוון בה יזכה לאומרה לעולם הבא, לפי

הרב זר (מימין) עם רבי דוד בצרי בטקס פדיון פטר חמור

מתהלך בשדה ושלח אותו לכפר ערבי. הצלחתי ליצור קשר עם הערבי, והלה ביקש תמורתו סכום כסף. כך עשינו גם 'פדיון שבויים' לחמור..."

ועוד סיפור: "בטקס אחר של 'פטר חמור' נסעתי עם החמור למקום המעמד, אישם בנגב. עם החמור היה גם עז, שנועד להיות הפדיון של החמור. ברכב גם נסעו, להבדיל, שני ילדיי. ככביש שש המכונית נתקעה. לא הועילו כל מאמציי והזמנתי גרר. בינתיים מצאתי את עצמי בצד הכביש עם שני ילדים קטנים, חמור ועז. בסופו של דבר מישהו חילץ אותנו והגענו לאירוע, שהיה מעמד גדול של קידוש השם".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020

